

PROJEKT EZOP II

KOMPLEKSOWE BADANIE STANU ZDROWIA PSYCHICZNEGO SPOŁECZEŃSTWA I JEGO UWARUNKOWAŃ (EZOP II)

Raport opisuje wyniki kompleksowego badania przeprowadzonego na piętnastotysięcznej, losowej próbie populacji Polski. Przedstawiono ocenę rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych i ich uwarunkowań wśród dzieci do 6. roku życia, dzieci i młodzieży w wieku 7–17 lat oraz dorosłych.

Zaburzenia rozwoju psychicznego dotyczą ponad 400 tys. najmłodszych dzieci, przy czym u dzieci mieszkających na wsi odsetek ten przekracza 20%, co wymaga podniesienia kompetencji wychowawczych rodziców oraz wzmocnienia wsparcia instytucjonalnego, w tym zapewnienia miejsca w przedszkolach, zwłaszcza na wsi.

Doświadczenia zaburzeń psychicznych ma za sobą co 8. dziecko w wieku 7–17 lat. Przekłada się to na ponad pół miliona dotkniętych nimi dzieci i młodzieży, szczególnie dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną, wśród których cierpi na nie ponad 20%. Zagrożająca kumulacja niekorzystnych czynników materialnych i zdrowotnych stanowi palące wyzwanie dla współpracy ośrodków pomocy społecznej, psychologicznej i medycznej.

Różnych zaburzeń psychicznych doświadcza w swoim życiu ponad ¼ dorosłych mieszkańców naszego kraju, czyli ponad 8 mln osób, w tym częściej są to osoby słabiej wykształcone, osamotnione (rozwidzione, owdowiałe) i osoby, które przedwcześnie wypadły z rynku pracy (bezrobotni, renciści).

Tylko kilkanaście procent osób, w których życiu pojawiły się zaburzenia psychiczne, korzystało z pomocy psychiatrycznej lub psychologicznej. Wynika to nie tylko ze słabej dostępności takiej pomocy, ale także z powodu stygmatyzujących uprzedzeń wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz instytucji psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Ponad połowa mieszkańców naszego kraju nie akceptuje chorujących w swoim środowisku i niechętnie widziałaby placówki opieki psychiatrycznej w pobliżu swojego miejsca zamieszkania.

Bez gruntownej zmiany systemu ochrony zdrowia psychicznego nie będziemy w stanie zdecydowanie wpłynąć na poprawę tego stanu. Eliminacja źródeł niezadawalającej kondycji psychicznej Polek i Polaków wymaga podjęcia przemyślanych, opartych na dowodach naukowych działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego oraz profilaktyki i leczenia jego zaburzeń.

